

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 4453/2023
09.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Зорица Марковић, адвокат из ..., против туженог „Аутопревоз“ ДОО Чачак, чији је пуномоћник Љубица Мићовић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 4429/22 од 07.09.2023. године, у седници одржаној 09.10.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 4429/22 од 07.09.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Чачку П1 218/20 од 07.09.2022. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиље. Ставом другим изреке, усвојен је компензациони приговор туженог. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиљи исплати због незаконитог спречавања да ради и остварује права по основу рада на име накнаде штете, за период почев од 25.06.2010. до 28.02.2017. године, као дана вештачења и то појединачне месечне износе почев од децембра 2010. године закључно са фебруаром 2017. године, са законском затезном каматом све ближе одређено у овом ставу изреке. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да на име тужиље на износе зараде утврђене у ставу првом изреке пресуде за период од 01.01.2011. до 28.02.2017. године изврши уплату припадајућих доприноса за обавезно пензијско осигурање код надлежног Фонда. Ставом петим изреке, обавезан је тужени да на име тужиље за период од 25.06.2010. до 31.12.2010. године изврши уплату припадајућих доприноса за обавезно пензијско осигурање код надлежног Фонда ПИО на појединачне месечне основице ближе одређене овим ставом изреке. Ставом шестим изреке, обавезан је тужени да тужиљи на име трошкова парничног поступка исплати 707.891,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 4429/22 од 07.09.2023. године, ставом првим изреке, укинута је пресуда Основног суда у Чачку П1 218/20 од 07.09.2022. године. Ставом другим изреке, утврђено је да постоји потраживање тужиље

према туженом на дан 07.03.2017. године у укупном износу од 1.333.424,62 динара и то: на име накнаде штете због изгубљене зараде у периоду од 25.06.2010. до 31.01.2017. године у износу од 944.150,07 динара и на име законске затезне камате од 07.03.2017. године у износу од 389.274,55 динара. Ставом трећим изреке, утврђено је да постоји потраживање туженог према тужили по компензационом приговору на дан 07.03.2017. године на име исплаћене отпремнине у износу од 108.123,00 динара. Ставом четвртим изреке, потраживање из става другог изреке ове пресуде у износу од 1.333.424,62 динара и става трећег изреке ове пресуде у износу од 108.123,00 динара међусобно се пребијају и обавезује се тужени да тужили исплати износ од 1.225.301,62 динара са законском затезном каматом од 08.03.2017. године у року од осам дана од дана пријема пресуде. Ставом петим изреке, обавезан је тужени да тужили на име накнаде штете због изгубљене зараде за фебруар 2017. године плати износ од 10.926,04 динара са законском затезном каматом од 31.03.2017. године до исплате у року од осам дана од дана пријема пресуде. Ставом шестим изреке, обавезан је тужени да на основицу која представља износ неисплаћене зараде за период од 25.06.2010. до 31.01.2017. године у укупном износу од 944.150,07 динара и за фебруар 2017. године у износу од 10.926,04 динара за тужилу обрачуна и уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање надлежном Фонду ПИО по стопи прописаној законом у року од осам дана од дана пријема пресуде. Ставом седмим изреке, обавезан је тужени да тужили на име трошкова парничног поступка исплати 1.005.757,00 динара у року од осам дана од дана пријема преписа пресуде, са законском затезном каматом од дана извршности до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду применом одредбе члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 3. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23) и утврдио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Није учињена ни битна повреда из члана 374. став 1. тачка 2. у вези члана 407. став 1. тач. 2. и 5. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је била у радном односу код туженог и обављала послове ... до 25.06.2010. године када јој је радни однос престао решењем туженог број .. од 25.06.2010. године којим је тужили отказан уговор о раду. Тужени је дана 25.06.2010. године тужили исплатио отпремнину у износу од 108.123,00 динара. Правноснажном пресудом Основног суда у Чачку ПП 364/14 од 29.04.2014. године поништено је као незаконито решење туженог којим је тужили отказан уговор о раду и наложено је туженом да тужилу врати на рад и распореди на послове и радне задатке који одговарају степену стручне спреме који тужила има. Назначена пресуда постала је извршна 18.01.2017. године. Тужила је туженом поднела захтев за враћање на рад 20.01.2017. године, али је тужени још увек није вратио на рад. Тужила је у време када јој је престао радни однос живела у заједници са болесним супругом и ћерком која је инвалид. Након престанка радног односа није остваривала приходе од рада а од 16.09.2011. године након смрти супруга, корисник је породичне пензије. Тужила потражује накнаду штете у висини изгубљене зараде за период

трајног незаконитог отказа од 25.06.2010. до 28.02.2017. године све умањено за износ остварене породичне пензије. Тужени је 07.03.2017. године истакао компензациони приговор према тужиљи ради пребијања потраживања тужиље са потраживањем туженог на име исплаћене отпремнине због престанка радног односа у износу од 108.123,00 динара. Вештачењем преко вештака економско-финансијске струке утврђено је колика би била зарада тужиље коју би остварила да није било незаконитог отказа у периоду од 25.06.2010. до 28.02.2017. године. За основицу је узета минимална зарада, након тога вештак је умањио месечне износе зараде за износ који је тужиља примала на име породичне пензије од 16.09.2011. године. Утврђено је да је укупан дуг на име изгубљене зараде за период почев од 25.06.2010. до 31.01.2017. године а који је доспео 07.03.2017. године износи 944.150,07 динара а да законска затезна камата на доспела месечна потраживања тужиљи на дан 07.03.2017. године износи 389.274,55 динара тако да укупан дуг за наведени период износи 1.333.424,07 динара. Исплатом отпремнине у износу од 108.123,00 динара тужени је отплатио део изгубљене зараде тужиљи и то за јун, јул, август, септембар, октобар и део децембра 2010. године и то део главнице који се односи на изгубљену зараду тако да је остао главни дуг на дан 07.03.2017. године од 1.225.301,62 динара (главни дуг у износу од 836.027,07 динара који обухвата део децембра 2011. године закључно са јануаром 2017. године и законска затезна камата у износу од 389.274,55 динара). Даље је вештачењем утврђено да је износ припадајуће накнаде у висини месечне зараде коју би тужиља остварила за фебруар 2017. године изнео 10.926,04 динара а које потраживање није доспело на дан 07.03.2017. године. Странке нису имале примедби на налаз и мишљење вештака како у погледу рачунског дела (од 04.07.2022. године) тако и у погледу времена доспелости потраживања која су стављена у пребијање са даном 07.03.2017. године (када је истакнут компензациони приговор).

Полазећи од одредбе члана 191. Закона о раду, члана 382. Закона о извршењу и обезбеђењу, члана 336. Закона о облигационим односима и члана 13. став 1. и члана 51. ст. 1. и 2. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање, другостепени суд је утврдио да постоји потраживање тужиље на име накнаде штете у висини изгубљене зараде са законском затезном каматом од дана падања у доцњу до пребијања (07.03.2017. године) утврдио да постоји потраживање туженог на име компензационог приговора и захтева на име исплаћене отпремнине због престанка радног односа и након пребијања наведених потраживања обавезао туженог да тужиљи исплати накнаду штете на име изгубљене зараде у висини преосталог износа утврђеног у ставу четвртог изреке и обавезао туженог да тужиљи накнади штету на име изгубљене зараде за фебруар 2017. године са припадајућом затезном каматом као и да тужени тужиљи уплати обрачунате доприносе и трошкове поступка.

По оцени Врховног суда, правилно је другостепени суд одлучио када је донео пресуду која се ревизијом туженог побија. Правилно је другостепени суд утврдио да постоји потраживање тужиље према туженом све сходно одредби члана 191. став 2. Закона о раду (којим је прописано да је у случају незаконитог отказа, поред враћања на рад, послодавац дужан да запосленом исплати накнаду штете у висини изгубљене зараде и других примања која му припадају по закону, општем акту и уговору о раду и уплати припадајуће доприносе за обавезно социјално осигурање). Правилно је закључио да није од утицаја што тужиља иако је успела у спору за поништај отказа није поднела предлог за извршење (у смислу одредбе члана 382. Закона о извршењу) јер је евидентно да је тужиља дана 16.09.2011. године постала корисник породичне пензије с обзиром да јој је супруг преминуо. Правилно је другостепени суд закључио

да се у овом случају може извршити пребијање обавезе коју тужени дугује тужиљи а за износ од 108.123,00 динара коју је тужени исплатио на име отпремнине па је главни дуг туженог умањио за тај износ. Закључено је да тужиља има и право на накнаду за изгубљену зараду за фебруар 2017. године у износу од 10.926,04 динара, а висина потраживања тужиље је утврђена путем вештачења на које странке нису имале примедби.

Наводима из ревизије не доводи се у сумњу правилност побијане пресуде. Нису прихватљиви наводи из ревизије да је другостепени суд прекорачио тужбени захтев и тиме повредио принцип забране *reformatio in peus*. Ово из разлога што је изреком пресуде другостепени суд утврдио да је укупно потраживање 944.150,07 динара, правилно утврдио колико износи затезна камата, а након тога утврдивши да постоји потраживање туженог према тужиљи од 108.123,00 динара применио принцип пребијања и обавезао туженог да остатак износа исплати тужиљи у висини од 1.225.301,62 динара. Стоји чињеница да је тужиља у захтеву од 10.08.2022. године тражила да суд обавезе туженог да јој плати износ од 836.027,00 динара са законском затезном каматом. Међутим, кад се саберу износи који су рашчлањени у том захтеву произлази да је тужиља укупан износ на који је имала право да потражује умањила за износ од 108.123,00 динара које потраживање туженог се односи на исплаћену отпремнину у вези којег је и тражено пребијање. Стога се јасно може закључити да се у овом случају не ради о прекорачењу туженог захтева од стране другостепеног суда. Нису прихватљиви наводи ревизије да је на обрачун потраживања тужиље и законске затезне камате, примењен комфорни метод што је супротно закону јер из налаза и мишљења вештака економско-финансијске струке то не произлази а тужени те наводе није доказао прилагањем других доказа.

Имајући у виду напред изнето, Врховни суд је одлучио као у изреци, на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа - судија
Гордана Комненић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић